

Februar 1787 og 25de Juni 1790, ved de Operationer, som i Overensstemmelse med dem, der foretoges paa Frederiksborg og Kronborg Amtet samt Deres Majestæts Gods i Odsherred, paa bemeldte Gods iværksattes, skulle meddeles Eiendomsret til deres Steder, har Kammeret forfattet høfsjede Udkast til Arvesæfte og Skjødebrev, over hvilket Udkast vi have forlangt Cancelliets Betænkning, som Intet ved samme har fundet at erindre." Saaledes forelagdes da et Udkast til Arvesæfteskjøder, hvilket, kun med nogle faa Afvigelser med Hensyn til Afgiftsberegningen var aldeles overensstemmende med Skjødebrevene for det odsherredse Gods, og dette Udkast fandt allerhøieste Bisald ved Resolution af samme Dato, nemlig 4de Mars 1795. Forøvrigt er det gaaet Sorø Academie omtrent paa samme Maade som det odsherredse Gods, at nemlig forskellige Forhold have filllet sig hindrende i veien for en virkelig Overgang af Fæstegodset til Arvesæfte, og Forholdet staaer derfor for Sorø Academies Vedkommende vel omtrent paa samme Standpunkt, som for det odsherredse Gods; der er en ikke-ganske ringe Deel gaaet over til Arvesæfte, men den største Deel befinder sig endnu i det egentlige Livsfæste; dog, om der ganske er det samme Forhold mellem dette og andre lignende Godser, f. Ex. det odsherredse, skal jeg ikke kunne bestemt afgjøre. Dette er altsaa den Høvedbetragtning, der har gjort sig gjældende for mig. Jeg burde maaskee have tilføiet, at Sagen saaledes stod hen ved Sorø Academie, og Bemyndigelsen til at give Arvesæfte paa hine Bilkaar vedblev at bestaae omtrent ligesaa længe som for Domainegodset. — Ifølge en Forestilling, nedlagt af Universitetsdirectionen, blev derpaa ved Rgl. Resolution af 15de April 1842 Meddelelsen af Arvesæfte paa de tidligere bestemte Betingelser, som nu i en lang Række af Aar ikke vare komne til Anvendelse, filllet i Bero, saaledes som det tildeels allerede tidligere var skeet for Domainernes Vedkommende i 1840, og senere under 1ste Februar 1843; derimod er en saadan Forholdsregel som den, der senere indtraadte med Hensyn til Domainegodset, eller sattes iftedesfor hine ældre Bestemmelser, nemlig ved Resolutionen af 1ste Juli 1846, ikke

indtraadt for Sorø Academies Gods, saa at Forholdet strengt taget bestaaer saaledes, som det for Domainegodset bestod i Tidrummet mellem 1ste Februar 1843 og 1ste Juli 1846; men i Virkeligheden har Bestyrelsen erkjendt, at der vare saadanne Villighedsgrunde tilstede ogsaa for Sorø Academies Gods Vedkommende, at man i det Væsentligste har søgt at lempe sig efter hilm Resolutions Bestemmelser. — Foruden denne Grund kommer der endnu en anden til, som bevagede mig til at anerkjende, at Loven om Domainegodset meget snart maatte finde Anvendelse paa Sorø Academies Gods, og det er den, at jeg troer, at, naar hine tidligere Forhold ere bekjendte for Fæsterne — det er tilstrækkeligt, naar de vare bekjendte for en redelig Administration — og Loven udkom for Domainegodsets Vedkommende, og derved Resolutionen af 1ste Juli 1846 bortfaldt, er ethvert sikkert Fodsæfte for Administrationen af det foranst. Fæstegods og dette succesfulde Overgang forsvundet, og Bestyrelsen vil da ikke kunne vedblive at gaae frem, uden at finde et nyt Fodsæfte, der da, efter hvad jeg har udtalt, efter min Mening i det Væsentlige og i Almindelighed maa blive det samme, som gjælder med Hensyn til Domainegodset.

Allsaa, hvad angaaer Sagen i dens Almindelighed, da kan jeg ikke have noget Væsentligt at erindre mod det Princip, hvorpaa det til § 1 stillede Vædringsforslag er bygget, og jeg troer ikke, at der ligger nogen væsentlig Hindring deri, at Staten ikke bestöder det Jordegods, hvorom der nu er Spørgsmaal, nemlig Sorø Academies Jordegods, ganske paa samme Maade og med samme Ret som det øvrige Gods, ikke blot fordi det er henlagt til en særegen Stiftelse, men ogsaa fordi det tildeels ikke af Staten er henlagt til denne Stiftelse, men er henlagt til den ved private Gavebrev, der indeholde visse udtrykkelige Bestemmelser om Godsets Behandling for Fremtiden. Jeg troer ikke, saaledes som det ogsaa blev bemærket af den ærede Rigsdagsmand, der nys havde Ordet (Alberti), at der i disse Gavebrev og de Fundatser, der ere byggede paa Gavebrevene, indeholdes Noget, som kan træde hindrende i veien for den lovgivende Magt